

zmislu besede, dan počivanja in božje službe. Ko so mi še oče živelji, bilo je seveda vse drugače. Takrat so sedeli možje ob nedeljah skupaj in so se resno pogovarjali o gospodarskih ali sploh javnih zadevah. Mladina se je pošteno zabavala in veselila, je spoštovala stariše in izvrševala svoje dolžnosti, v druge stvari pa se ni vtikal. V tem oziru se je svet popolnoma spremenil in sicer na žalostni način spremenil. Možje hodijo danes v nedeljah obupani in jezni okrog, se iz bogove kakšnih neumnih političnih vzrokov sovražijo in zaničujejo, morajo hoditi po shodi in sejah in tam poslušati rogoviljenje mestne gospode, ki jo kmet ne razume in katere nauki kmetskemu stanu ne prijavo. In mladina? Kje je neno čisto, pošteno nedeljsko veselje? Dekleta so v raznih oštarijskih "deviških družtvih" in ostajajo tam v družbi mladih kaplanov pozno v noč, dokler se jim kaj ne zgodi, kar jim je celo življenje v sramoto. Fantje morajo biti istotako člani "Mlađenškega društva", potem kakšnega "izobraževalnega društva", nadalje člani "sokolskih" ali "orlovskehi" društev, morajo si s težko prisluženim očetovim denarjem rdeče srajce in balkanske čepice kupovati, morajo "teatre šipat" in po krčmah rogoviliti ter krokat, — morajo vse to storiti, ker to politični duhovniki zahtevajo! Preje so duhovniki mladino svarili pred krčmo, so pridigovali proti pijančevanju in krokanju, — danes pa razvijejo vsakega za "krivo-verca", kdor noče z njimi vred gostilniške politike uganjati... Je res žalostno in jaz starček sem skoraj vesel, da budem kmalu položil svojo trduno globo v grob. Kajti moje srce žaluje po starih, poštenih duhovnikih, po starih, lepih kmetskih časih... Vse, kar se danes v javnosti uči, vse je le politika in vse diha le sovraštvo. Najbolj nas kmete učijo, da moramo Nemce sovražiti. Jaz sem živel kot mlad človek mnogo med Nemci in bil sem vedno z njimi zadovoljen. In kar sem prodal od plodov mojega malega posestva, vse sem moral Nemcem prodati. Zakaj bi jih torej sovražil, ako z njimi kupčujem, ako mi pošteno moje blago plačujejo?! Je res, da od tega grdega sovraštva, ki ga sejejo gotovi ljudje, le posamezni hujškači in politični agenti živijo ter dobiček vlečajo. Mi kmetje pa imamo le škodo od tega sovraštva. To, ljubi moj "Štajerc", sem imel na srcu in to sem ti hotel enkrat pošteno iz kmetskega peresa sporočiti. Pa tako mislimo vsi stari pošteni kmetje, ki nočemo poslušati dražbarjev prvaštva. Pa srečno! Vaš-----.

**Iz okolice Ptuja.** V resnih časih živimo, pa nekatero prismukane ženske še skrbijo, da se semintja zgodi kaj smešnega. V Štuku pri Ptaju živi dober gospodar Petek. Njegova žena je že 70 let stara. A zdaj na starata leta je pričela brez vsacega pravega vzroka ljubosuma postajati. Zato si je te dni enkrat ovila roke z roženkranci in je šla — v ribnik. No, voda je zdaj premrzla. Zato je bila menda prav zadovoljna, ko so jo nekateri možje še pravočasno iz vode potegnili. Upati je, da bode ljubosuma stanka zdaj pametnejša postala. Saj voda je že marsikoga zbruhala...

Domačini.

**Od sv. Štefana pri Šmarji.** Ko sem bil pred par dnevi v eni gostilni pri sv. Štefanu, sem dobil slučajno v roke tisti lažniji list, ki se imenuje "Slov. gospodar". Čital sem v tem umazanem listu neko nesramno laž, da se je naš "Eksprumermajster" obesi. To je grda laž in nesramno obrekovanje Našg Peter Zakošek, p. d. Plavec, še žvi, čeprav se še vedno skriva in si ne upa priti v občinski urad. Naveličal se je sicer bolan biti in špitale obiskovati, pa rajši doma svoje bike štrigla; v občinsko pisarno se pa ne prikaže, kakor tudi njegov agitator ne. Preljubi "Štajerc"! Ker Ti še imam marsikaj poročati, Te za prihodnjič lepo prosim za en mali prostorček v Tvojem cenjenem listu. — Do tedaj Te pa presrečno pozdravljam ter ostajam vedno Tvoj zvesti prijatelj in stari znanec Rakitovski kovač.

## Novice.

**Zahvala.** Ob priliku mojega ozdravljenja po težki bolezni dobil sem od mnogih znancev, somišlenikov in prijateljev čestitke in izraze poštenega sočutja. Ni mi mogoče vsem posebej

odgovarjati. Zato se tem potom najtopleje zahvaljujem. Moji prijatelji naj bodo prepričani, da mi grdo, osebno besvskanje nasprotnikov ni in ne bode vzeloguza nadaljnjo politično delo v našem zmislu. Še enkrat hvala vsem!

V Ptaju, novembra 1913. — Karl Linhart, urednik in pisatelj.

**Dolgo in hudo zimo** se pričakuje letos. To kaže postopanje mravlj, ki so jako pridne in pametne živalice. Mravlje so letos svoje zemeljske kupe skoraj dvakrat tako visoke napravile in so jim dale obliko ravnega, špicastega kegle. To se zgodi le redkokdaj in gozdari, kmetovalci ter drugi opazovalci nature smatrajo to za značilni pojav, da bode zima dolga in stroga. Saj je znano, da so živili mnogo boljši opazovalci vremena, nego ljudje. Pa jesen kaže tudi še druga znamenja hude, dolge zime.

**7 oseb utonilo.** Pri Pirni ob Teschenu hotelo se je 7 oseb čez reko peljati. Sredi v reki je začela neka 18letna deklica čoln zibati. Nakrat se je čoln potopil in vsi so padli v vodo. Kèr je znal od cele družbe le en mož plavati, oprijeli so se ga vsi drugi. Nastal je grozoviti boj za življenje in smrt. Rešitelji so ta boj opazovali. Ali prišli so prepozno. Vseh 7 oseb je utonilo.

**Pametni Rus.** Neki ruski hlapec v Bremenu imel je trakuljo. Na priporočbo nekega rojaka privezal je kos špeha na trn, kakor ga imajo za ribe loviti, pritrnil trn na špago in je vse skupaj snedel. Trakulja seveda ni hotela špeha vzeti. Pač pa so morali bedastega hlapca v bolnišnico odpeljati.

**Sneženi viharji v Ameriki.** Iz Novega Yorka se poroča: V vzhodnih amerikanskih državah in v pokrajih ob velikih jezerih divjal je tudi sneženi vihar, ki je na deželi kakor na morju promet hudo motil in mnogo škode napravil. Sneg leži deloma že 10 colov visoko. Oceanski parniki so vsled tega slabega vremena istotako hudo trpeli in so došli z velikimi zamudami v Novi York.

**Železniški vlak in parnik sta trčila,** seveda v Ameriki. Reka Ohio prepolila je namreč velike pokrajine, tako da je stala proga železnice Louisville-Nashville za en meter pod vodo. Neki nizki parniki prišeli je tako iz reke na prog. Medtem je pridržala lokomotiva, ki je urejena za take povodnje. Strojevodja je živžgal in živžgal, pa pomagalo ni nič. Vlak je trčil v parnik. Nesreča se ni zgordila nobena.

**Otroka za 20 kopek prodala** je neka pijana babnica v Petersburgu na Rusku. Dobljenih 20 kopek je takoj v žganju zapila.

## Iz Spodnje-Štajerskega.

**Proti "Štajercu"** prinaša "Slovenski Gospodar", kateremu je ljudstvo že pred leti dalo ime "Filhos", skoraj v vsaki številki celo vrsto neopravičenih in strupenih napadov. Ako se kdo obesi, — je že "Štajerc" kriv! Ako kdo koga ubije, — je seveda "Štajerc" kriv! Ako kdo kaj zagospodari, — je "Štajerc" kriv! ... To je seveda staro farizejska metoda, na katero se nam ne zdi vredno odgovarjati. Kajti ljudstvo ve prav dobro, kdo je v resnici žalostnih razmer na Spodnjem Štajerskem kriv. Čimbolj klerikalna je pokrajina, temveč ubojev, pijancev, zločincev je tam! To je tako staro resnica, da jo celo pošteni duhovniki priznavajo. Slabina uanki in izgledi duhovnikov so pač preje splošne pokvarjenosti krivi, nego časopisje. Kdaj pa je "Štajerc" učil, da naj kdo ubija ali se obesi? Tista prodane, hlapčevske šleve v farških uredništvih naj bi raje pred lastnim pragom pometale. Imele bi gotovo dosti opravila!

**V klerikalnih listih** se repenijo politični kutarji še vedno, kakor da bi s svojo leta trajajočo obstrukcijo v deželnem zboru res bogvè kakšne koristi za slovensko ljudstvo dosegli. Oj ti hinavci, kako farizejsko znajo ljudstvu pesev v oči trostiti! Tista klavarna meščanska šola v Žalcu bode pa bogvè kaj napravila. Po našem mnenju ne bode imel nikdo od te šole koristi, k večjem par žalskih narodnjakarjev, ki pa itak na slovenske črnuhe pljujejo. Koliko meščanskega slovenskega prebivalstva pa imamo na Spodnjem Štajersku? Žalska šola imela bode k večjem ta uspeh, da bode slovenske kmetijstvu še več delavnih

moči odtregnila. To je gotovo in za uspeh se slovensko ljudstvo klerikalnim farizejim gotovo ne bode zahvaljevalo. Še bolj smešna stvar z gospodinjsko šolo v Sv. Jurju. Ta gospodinjska šola menda ne bode ničesar družega nego neko novo "Marijino društvo" pod komando tega ali onega črnuna. Ne dobre gospodinji pač pa politične agitatorice se bode na tej vzgajalo. Sicer pa so klerikalni listi sami poznali, da niti kmetijska šola v sv. Jurju nimajo pomena, češ da je tam več učiteljev nego učencev in da ravnatelj nič družega ne dela, ne "Slovenski narod" širi. Ako se torej niti množični kmetijski šole, ki je košala toliko denarja, more vzdrževati, potem leži vendar na dlanu, bode ženska taka šola še mnogo slabše izhajala. Tako izgledajo vsi "uspehi" slovenskih občin, ki so s svojim brezvestnim počenjem jem vsej deželi toliko škode povzročili. Deset let lahko slovenski poslanci v deželnem zboru pridno delajo, ne bodejo tisto popravili, kar v zadnjih dveh, treh letih škod vali in z grešili.

**"Straža" tožena.** Državno pravdinstvo imzdaj s slovenskimi klerikalnimi listi prav mnogo opraviti. Zdaj se je uveliča tudi sodniška posklica zoper urednika "Straže", znanega člana "Svetega vojske" Lavoslava Kemperle, to pa radi poseganje v sodno postopanje. Čestitan prav iz srca!

**Klerikalni poslanec Pišek** je menda eden najdolješiš, "poštenjak" te pobožne stranke. Mož ni samo vzor-poslanec, marveč tudi vlastni gospodar in vzor kmet... To dokazuje nekaj tožba, ki jo ima poštenjak Pišek zdaj s svojim lastnim svakom. V tej tožbi prište so že dozdaj tako kričeče lumparije na dan, da bi vsaj druga stranka Pišeka že davno pognala rak živžgat. Mi o prvi razpravi nismo poročali, ker hočemo končni izid cele pravde počakati. Tako bodo seveda natanko in izdatno tem klerikalnega poštenjaka volilcem predstaviti. Čudno se nam pa zdi, da klerikalni listi Pišeka že zdaj perejo. Le umazanega človeka je treba prati in kadar klerikalni listi koga hvalijo, tega je čisto gotovo izraščeni lump pod božjim solcem. Tako bodo bržkone tudi v tem slučaju No, klerikalci res nimajo vzroka, prati poslanci Pišeka. Ne morda zaradi tega, da Pišek ne morebit umazan; ej, umazanosti je na njem dovolj. Ali slovenski klerikalci imajo zdaj vendar nekak zistem, po katerem pride pri njih tisti na vodilno mesto, kateri je izvršil kakšen prav veliko lumparijo. Na Kranjskem imajo slovenski klerikalci enega Šuštersiča, katerega imajo dovolj pravi, enega Kreka, bi imenuje svoj nekdanjo ljubico "vlagočno", in celo zbirco enakih moralistov. Na Koroskem imajo pobožnega Brejca, ki zna tako lepe račune delati, imajo Podgorca, prijatelja poštenjaka Weissa, imajo Serajnike in Svatone. Na Štajerskem pa imajo Verstovščaka, imajo Benkoviča, imajo revolucionarja jnnaka Roškarja, imajo zdaj tudi poslanka Pišeka... Zakaj bi se torej sramovali? Zakaj bi štrigli Pišeka, in ga umivali, ko jih vendar sploh ni sram in ko jim vendar nobena umazanost ne škoduje?...

**V Slov. Bistrici** se vrši dne 24. novembra večji živinski in letni sejem, na katerega se pričakuje mnogo zunanjih živinotržcev.

**Pri c. kr. finančnem okrajnem ravnateljstvu v Mariboru** se vrši dne 26. novembra ob 10. uri dopoldne dražba najema vžitnega davka od vina, vinskega in sadnega mošta in meseta leta 1914 (pogojoč tudi za 1915 in 1916) v sledenih pobiralnih okrajih: Poljska, Polje, Sveti Lovrenc nad Mariborom, Slinica, Slovenska Bistrica, Slovenska Gradec, Celje, Sveti Jurij ob Željanju, Doberna-Velika Porečica, Vojnik, Sveti Peter pri Preboldu, Žalec, Braslovče, Brežice, Šušter, Šoštanj-Velenje, Laško, Konjice, Oplotnica, Vitanje, Rogatec, Slatina, Ormož, Mihovci. Natanko čini pogoj izvezo se lahko pri c. kr. finančnem okrajnem ravnateljstvu v Mariboru, pri pristojnih kontrolnih vodstvih in oddelkih finančne straže.

**Hrvatski roparji.** Pri trgovcu Kopincu Dobovi pri Brežicah izvršil se je veliki vlot. Vlomilci so udrli s silo skozi okno v trgovino. V magacino poleg trgovine spal je neki kom. Ta je slišal tatove in je zbudil lastnika. Trgo-